

ELBIR

ELEKTRONIKUS LAKOSSÁGI BŰNMEGELŐZÉSI INFORMÁCIÓS RENDSZER OKTATÁSI HÍRLEVÉL 2012. ÁPRILIS

BESZÁMOLÓ

a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőr-főkapitányság és szerveinek 2011. évi
gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységéről

A rendőri gyermek- és ifjúságvédelmi munka, illetve a gyermek- és fiatalkorú törvénysértők kriminalisztikai szempontból történő időszakos vizsgálata a bűnügyi helyzetértékelés fontos láncszeme, hiszen ez az alanyi kör jelenti a bűnözői utánpótlás alapját, és szerkezeti változásai a közbiztonság alakulását is jelentősen befolyásolják.

A mutatók időszakos mérése – a látenciát is figyelembe véve - nem teljes mértékben alkalmas a jelenségkör érzékeltetésére, de elősegíti az ifjú korosztály bűnözési volumenének és struktúrájának felmérését, tervezhetővé teszi a felderítési és megelőzési feladatok hatékonyabb alkalmazását.

I. A megye demográfiai adatai

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében összesen 358 település található, 26 város és 332 község. Lakónépességét tekintve az ország második legnépesebb megyéje. Lélekszáma 684.793 fő, melynek 21,4 %-a kiskorú, azaz 110.659 gyermekkorú és 36.408 fiatalkorú él itt. A munkanélküliségi ráta itt a legmagasabb az országban. Magas a cigány kisebbség aránya.

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 2011. évre vonatkozó adatokkal a felelős szakintézmények még nem rendelkeznek. 2010-ben a gyámhatóság a kiskorúak 17,2 %-át, mint veszélyeztetettet tartotta nyilván (25.396 fő), az érintett családok száma 11.261.

A **veszélyeztetettséget** kiváltó oksági tényezők:

- anyagi nehézségek: 7.504 fő
- környezeti ártalmak: 4.781 fő
- magatartási ok: 12.521 fő
- egészségügyi gondok: 590 fő

A gyámhatóság 2.891 kiskorú védelembe vételét rendelte el.

II. Bűnügyi helyzetértékelés

(A megyében feldolgozott bűnügyek részletes statisztikai adatait az 1. számú melléklet tartalmazza. A statisztika csak a rendőri eljárási adatokat tartalmazza, az Ügyészség és a NAV ügyfeldolgozását nem. Tehát csak a megyei rendőr-főkapitányság tevékenységének értékelésére alkalmas, általános bűnügyi helyzetkép bemutatására nem!)

Az ismertté vált bűncselekmények számában az országos tendenciával ellentétben egy jelentős arányú csökkenést regisztráltunk (2010. év: 25.861, 2011.év: 23.765 -8,1 %).

A törvénysértések 7,4 %-a a fiatalokhoz, 1,6 %-a pedig gyermekkorúakhoz köthető. A fiatalok által elkövetett deliktumok az elmúlt évben -11,8 %-al (2010: 2013, 2011: 1774), a 14 éven aluliak esetében -35,4 %-kal (2010: 581, 2011: 375) estek vissza.

Az ismertté vált bűnelkövetők száma is mérséklődött. (2010 év: 9961, 2011: 8706, -12,5 %). Az elkövetők életkorát tekintve pozitívum a fiatalok (2010: 1171, 2011: 1028, -12,2 %), és a gyermekkorú elkövetők csökkenő előfordulási aránya (2010: 377, 2011: 370, -1,8 %).

A gyermek- és fiatalkori bűnözés struktúrája

A gyermek- és fiatalkorúak bűnözése társadalmi és pszichológiai okokra vezethető vissza. A fiatalok bűnözésének hátterében személyiségük fejlődési irányát meghatározó okok állnak, melyek leggyakrabban a szülők munkanélkülisége, alkoholizmusa, bűnöző életmódja, eltartási problémák, a helytelen, következtelen nevelés, valamint az érintett rossz baráti környezete és alacsony műveltségi színvonala.

A kutatások azt bizonyítják, hogy a fiatalok egyre korábban kerülnek deviáns szubkultúrákba. A csavargás általában 10 éves kor körül kezdődik, és kockázata 16 év felett megháromszorozódik. A lányok aránya a fiatalkorúaknál kétszeres, mégis inkább a fiúk veszélyeztetettebbek, mivel fokozottabb a kalandvágyuk.

A különböző tanulmányok egybehangzóan állítják, hogy a családon belüli erőszak generációkon át hagyománnyá válik. Azok a szülők, akik a családi nézeteltéréseket erőszakkal próbálják megoldani, hasonló taktikákra tanítják meg gyermekeiket. Így az erőszak egyfajta öröklését lehet elindítani a nemzedékek között. A fiatalkori bandákat tanulmányozva, azt találták, hogy az erőszak normává válik, amelyet a közösség, illetve a banda tagjai magukénak vallanak. Az agresszív magatartás kívánatos jellemvonás, a szubkultúra fontos része.

A kedvezőtlen körülmények személyiségük kialakulásában, fejlődésükben károsan befolyásolják a fiatalokat, így veszélyeztetetté válhatnak, és könnyebben szembefordulnak a társadalmi normákkal, egyben kiszolgáltatottságuk miatt gyakran sérelmükre követnek el bűncselekményeket.

A szülői felügyelet hiánya, a felügyelet nélküli céltalan szabadidő eltöltés jelentős szerepet játszik abban, hogy a fiatalok bűncselekmények elkövetőivé válnak. A fiatalkorúak kikerülve a szülői ellenőrzés alól – különösen, amikor a családtól távol, kollégiumban kerülnek elhelyezésre – könnyebben követnek el meggondolatlan cselekményeket, és sokszor akaratlanul is, egymást bátorítva bűnelkövetővé válnak.

A kiskorúak által elkövetett bűncselekményeknél egyre jobban kimutatható a médiák hatása, mivel nem az életkori sajátosságuknak megfelelő műsorokat tekintenek meg.

A gyermek- és fiatalkorúak bűnözésének struktúrájában jelentős változás nem következett be. Az egyes bűncselekmény kategóriákon belül arányeltolódások figyelhetők meg, a törvénysértések jelentős hányada azonban továbbra is az anyagi haszonszerzésre irányul.

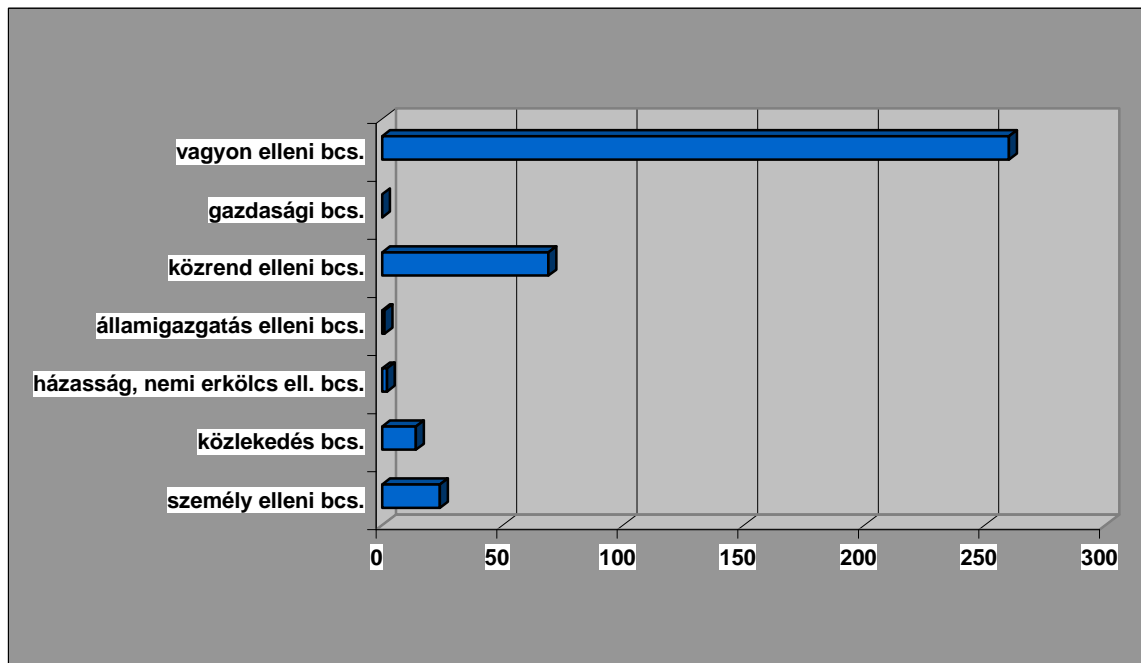
Gyermekkorúak

A gyermekkorú jogsértők túlnyomó része továbbra is a vagyon elleni bűncselekmények kategóriájába tartozó lopások, kisebb részük a közbiztonságra veszélyt jelentő személy elleni bűncselekmények elkövetésében vett részt.

Ezek a gyerekek az általuk elkövetett cselekmények súlyával sokszor nincsenek tisztában, azokat gondolkodás nélkül, ösztönszerűen követik el.

A cselekmények hátterében elsősorban a rendezetlen családi élet, a szülők italozó életmódja és az országos átlaghoz viszonyított, még mindig magas arányú munkanélküliség áll.

Jellemző, hogy egyes problémás gyerekek visszatérően követnek el törvénysértéseket, azonban a gyámügyi szervek felé tett jelzések ellenére gyors és hatékony intézkedés nem történik, így ők néhány év elteltével már, mint fiatalkorú bűnözők kerülnek a hatóságok elé.



A gyermekkorú elkövetők 70,2 %-a vagyon elleni deliktumokat követett el. A közlekedési (2010: 13 fő, 2011: 14 fő), a közrend elleni (2010: 39 fő, 2011: 69 fő) bűncselekményt elkövetők száma emelkedett, a házasság, család, nemi erkölcs (2010: 9 fő, 2011: 2 fő), a vagyon (2010: 286 fő, 2011: 260 fő), a személy (2010: 29 fő, 2011: 24 fő) elleni bűncselekményt elkövetők száma csökkent.

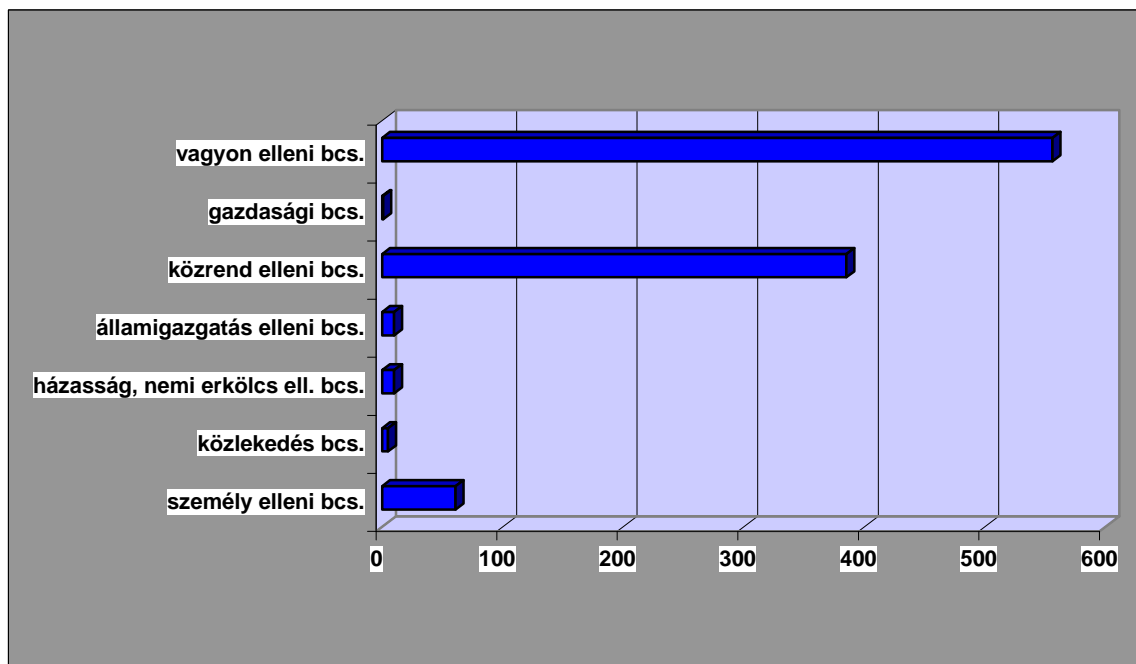
Kábítószerrel összefüggő törvénysértést gyermekkorú nem követett el.

Fiatalkorúak

A fiatalkorúakra továbbra is jellemző a vagyon elleni, illetve erőszakos, garázda jellegű bűnözésben való részvétel, a sorozat jellegű és csoportos elkövetés. A garázda jellegű erőszakos bűncselekmények hátterében a fiatalos vérmérsékleten túl, az agresszivitás áll. Gyakori a rendkívüli brutalitás, kegyetlenség, kirívóan közösségellenes magatartás. Fizikai

erejükkel, vakmerőségükkel egymás előtt is kérkednek és szinte belehajszolják egymást a durvaságba, a bűncselekmények elkövetésébe.

Esetükben a gyermekkorúakhoz képest eltérés, hogy gyakori kísérő jelenség az italozás, ritkábban a kábítószer-fogyasztás is. Szórakozóhelyeken, tömeges rendezvényeken az alkohol hatása alatt álló fiatalok gyakran követnek el erőszakos cselekményeket. Ezeknél az eseteknél jellemző a hirtelen felindulás, a jogos, vagy jogosnak vélt sérelem megtorlása.



Vagyon elleni bűncselekmény elkövetésében 54 %-uk vett részt (2010: 693 fő, 2011: 556 fő), a bűncselekmény kategórián belül a rablást elkövetők száma (2010: 57 fő, 2011: 52 fő) csökkent, mint ahogy a személy elleni (2010: 77 fő, 2011: 61 fő) a közlekedési (2010: 9 fő, 2011: 5 fő) és a házasság, család, ifjúság és nemi erkölcs elleni (2010: 20 fő, 2011: 10 fő), bűncselekményt elkövetők száma is. A közrend (2010: 357 fő, 2011: 385 fő) elleni deliktumokat elkövetők száma emelkedett, a kábítószeres bűncselekményekben részt vevők száma szintén (2010: 31 fő, 2011: 38 fő).

Az elkövetők 12,7 %-a büntetett előéletű, 2,7 %-uk visszaeső.

A bűnelkövetésben közrejátszó oksági tényezők között gyakori az alkohol és kábítószer hatása alatt elkövetett cselekmény.

Prekriminált helyzetek jelenléte

- ❖ A napjainkban jellemző divatirányzatok között beszélünk kell a „pláza jelenségről”. Az iskolai órák után, hétvégén, tanítási szünetekben a tanulók nagyszámban jelennek meg a nagyvárosokban felépülő szórakoztatóközpontokban. A plázák napjainkra csoportképző helyekké váltak. Nem annyira a vásárlás vonzza őket, inkább csak a közös együttlét, nézelődés, étkezés, mozizás. Hozzá tartozik mindennapjaikhoz ez a tevékenység, melyet akár céltalan szabadidő eltöltésnek is nevezhetnénk. A „céltalan” jellegéből fakadóan sokakat csábít meg gondolatlan cselekedetre, mely sokszor különböző jellegű bűncselekmények elkövetésébe torkollik. A plázák szórakoztató részlegeiben található játéktermek, videó játékok csábítják a fiatalokat.

- ❖ A modern kor másik, fiatalok által is egyre többet használt vívmánya az Internet. Egyre több otthonban hozzáférhető, azonban a világhálón megjelenő, sokszor ellenőrizetlen, téves információ károsan befolyásolhatja gyermekeink világnézetét, magatartását.
- ❖ A csavargások kiváltó okai között fel lehet sorolni a rossz családi körülményeket (agresszív, italozó szülők), a kalandvágyat (egyedül vagy baráttal elutazni főleg Budapestre vagy esetleg külföldre), a kamaszkorral jelentkező szabadságvágyat, a felelősségre vonástól való félelmet (rossz bizonyítvány). A távollétek ideje alatt meggyénkben a legjellemzőbb cselekmények a kisebb súlyú vagyon elleni deliktumok. A fiatalok döntése, hogy elmenjenek otthonról, a következő kategóriák mentén csoportosíthatók: a serdülő nem tudja elfogadni a környezeti normákat, a serdülő konfliktustól szenved, stressz, nyomás alatt van, konfliktusok állandósulnak a családon belül, a gyerekekkel fizikailag, szexuálisan, illetve érzelmileg durván bánnak.

III. Bűnügyi, bűnmegelőzési ifjúságvédelmi feladatok

Bűnügyi akciók

A kapitányságok a bűnügyi helyzetnek megfelelően továbbra is tartanak, akciókat, nyomozóportyákat. Ezek alkalmával minden esetben feladatuk, hogy ellenőrizzék a fiatalok által kedvelt szórakozóhelyeket, fordítsanak kiemelt figyelmet az eltűnés, bűncselekmény elkövetése miatt körözött kiskorúak felkutatására.

Ifjúságvédelmi programok

D.A.D.A. a Rendőrség Biztonságra Nevelő Iskolai Programja

A D.A.D.A. programban a 2011/2012. tanévben 24 iskola, 1812 fő tanulója vett részt, az aktív oktatók száma 12 fő. Az első félévben is folytatódott az „Ellen-szer” középiskolai program 3 iskola 3 osztályában, 96 fő tanuló részvételével, 3 hivatásos rendőr oktatóval.

2011-ben a Miskolci Rendészeti Szakközépiskola D.A.D.A. fakultációs képzésében résztvevő hallgatók felkészítésében és vizsgáztatásában is szerepet vállaltunk.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye a központja az 5 megyét (Nórád, Heves, Hajdú-Bihar, Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg) magába foglaló I. számú D.A.D.A. régiónak. A régiófelelős oktató feladata az újonnan belépő kollégák kiválasztása, alapképzésük, illetve továbbképzésük, szaktanácsokkal való ellátásuk, valamint megyék és az ORFK közti koordináció.

Beccaria iskolai bűnmegelőzési program

Az iskolai bűnmegelőzési programokhoz kapcsolódva (Sulizsaru, rendészeti bűnmegelőzési osztályfőnöki órák stb.) részletes tanmenetet és tematikát dolgoztunk ki „Felkészítő tematika a bűnmegelőzési ismeretek oktatásához” címmel, melyet megküldtünk valamennyi oktatási intézménynek és rendőrkapitányságnak. A vonatdobálás megelőzése érdekében szintén tematikát készítettünk az általános és középiskolák részére osztályfőnöki és fizika órán történő feldolgozáshoz.

Ifjúságvédelmi őrző

A Miskolci Családsegítő Szolgálat Regionális Módszertani Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Megyei Módszertani Központ, a B-A-Z Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya, a Miskolci Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya, a B-A-Z. Megyei Kormányhivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelősége bevonásával 2011-ben is folytatta a már sikeres ifjúságvédelmi őrző Miskolc város területén.

A csavargás, áruházakban, közterületeken történő bandázás olyan viselkedési formák, amelyek magukban hordozzák a kriminalizálódás veszélyét.

Az iskolakerülő magatartás rendszeressé válása súlyosan veszélyezteti a gyermek értelmi, érzelmi fejlődését, így a probléma kezelése mindenképp szükséges.

Az akció célja az iskolakerülésnek, egészségkárosító szerek fogyasztásának, koldulásnak, kéregetésnek, bűncselekmények elkövetésének, áldozattá válásnak a megelőzése, megakadályozása.

Az őrző 2011-ben havonta 5 munkanapon működött, így biztosítva a folyamatos jelenlétet a városban, és 386 fiatal „ellenőrzésére” került sor.

Az ellenőrzött diákok száma a 2010-es évhez viszonyítva (563 fő) -36,7 %-os csökkenést mutat. Ennek okai között megemlíthető, hogy a fiatalok és az oktatási intézmények körében is ismeretté vált a szolgálat működése. A tanulók elmondják kortársaiknak a családsegítő szolgálat és a rendőrség szakembereivel történő találkozás, beszélgetés tapasztalatait, ezzel kvázi „kortárs segítőként” hozzájárulnak prevenciós tevékenységünk sikeréhez.

A Gyermekvédelmi törvényből fakadó feladatok végrehajtásának értékelése

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény többek között a rendőrséget is azon hatóságok körébe sorolja, melynek fontos feladatai vannak a gyermekvédelemben (2. §, 17. §, 72. §.).

A megyei rendőri szervek továbbra is szorosan együttműködnek az önkormányzatok gyámügyi, családsegítő szolgálataival.

- ❖ A szolgálati ágak közül elsősorban a kapitányságok bűnügyi osztályai teszik meg a szükséges jelzéseket a gyermekvédelmi hatóságok felé. A közrendvédelmi szakterület ritkán él ezzel a lehetőséggel. Tevékenységük többnyire abban merül ki, hogy bekísérik vagy előállítják a kiskorúakat, majd a további intézkedést a bűnügyi állományra bízják.
- ❖ Osztályunk évente néhány ügyben jár el. Ezek a hozzánk érkező bejelentések alapján indulnak el. Több esetben vizsgáltunk gyermekek bántalmazása vagy nem megfelelő magatartása miatti bejelentést, és tettük át az ügyet az illetékes hatósághoz vagy elbeszélgettünk a gyerekekkel, gondviselőkkel.
- ❖ A gyámhatóság felé a legtöbb jelzés a gyermekkorú elkövetőkkel szemben indított eljárások megszüntetéséből adódó védelembevételre tett javaslat.
- ❖ Több esetben a gyermek nem megfelelő magatartása, életvitele, szenvedélybetegsége, illetve veszélyeztető családi, szülői magatartás miatt kezdeményezünk intézkedést (pl.: az ideiglenes hatályú beutalást).

A jogilag megalapozott esetekben alkalmazott beavatkozás a szülőkre, gyerekre is egyaránt visszatartó hatással lehet, mérséklő tényezőként jelenhet meg a helyi törvénysértések visszaszorításában és a bűnözés utánpótlásának megakadályozásában.

Kapcsolattartás, együttműködés, tájékoztató tevékenység

A bűnmegelőzési munka megyei stratégiáját a rendőri kezdeményezések túlsúlya jellemzi, amely pozitívan hat az érintett intézményekkel való jó együttműködésre.

Szervezett tömeghatásra törekszünk és fontos feladatnak tartjuk az egészséges életmód propagálását, a bűnözés utánpótlásának visszaszorítását.

Tevékenységünk fontos színtere az iskolai prevenció, melynek keretében jelen vagyunk az oktatási intézmények minden szintjén, bűnmegelőzési ismeretekkel látjuk el a pedagógusokat, esetenként a szülőket is.

A rendészeti osztályfőnöki órák alkalmával kiemelten kezeljük a fiatalkori bűnözés, a sértetté válás elkerülésének lehetőségeit, valamint az „együtt a kábítószer ellen” témakörök feldolgozását.

A megyében működő társadalmi, civil szervezetektől szintén sok felkérést kapunk tájékoztató, ifjúságvédelmi előadások tartására (Gyermekváros, Pedagógiai Intézet, kollégiumok, általános iskolák, stb.), ami jól reprezentálja a sokrétű – az ifjúságvédelem és a drogvenció területén kialakított – kapcsolatrendszert.

Továbbra is együttműködünk a megye tizenkét városában működő közoktatási ellátási körzettel, melyek az iskolák szakmai irányítását látják el. Ez a szervezeti forma egyben megfelel a kistérségi projektek elméleti koncepciójának.

Folyamatos és kölcsönös a kapcsolat a prevencióban érdekelt szervezetekkel, többek között a Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatával, a Megyei Kormányhivatal szakintézményeivel (a megyei pedagógiai intézet, a gyermekvédelmi központ, a népegészségügyi szolgálat), valamint a Miskolci Drogambulanciával.

2011-ben tovább folytattuk tevékenységünket a miskolci Kábítószerügyi Egyeztető Fórumban.

Az elmúlt évben a megye több településén tartottunk tájékoztató előadásokat szakembereknek (családsegítő szolgálatok, iskolák, kollégiumok) az ifjúságvédelemmel kapcsolatban.

- A miskolci Rendészeti Szakközépiskola, a miskolci Szentpáli István Szakközépiskola, Vasgyári Szakközépiskola, a tiszaujvárosi Eötvös József Szakközépiskola nyílt napján, a miskolci Görög Katolikus, Könyves Kálmán, az alsózsolcai, tiszakeszi, sajlóádi, hernádnémeti, halmaji általános iskolák rendezvényein vettünk részt, ahol több száz tanuló részére adtunk tájékoztatást a kábítószeres veszélyeiről.
- 2011. januárjában több miskolci általános és középiskolájába vittük el a Rendőrség-történelmi Múzeum „Vigyázz magadra” című vándorkiállítását. Az intézményekben 5-7 napig volt lehetőségük a diákoknak a pedagógusok segítségével megismerni a különböző veszélyhelyzeteket és megoldásokat bemutató tablókat.

- A B-A-Z Megyei Önkormányzat Szociális-és Gyermekvédelmi Központ szakemberei számára tartottunk képzést a kábítószer-megelőzés témakörében.
- 2011. június 24-én a Kábítószer-ellenes Világnap alkalmából, a Miskolci Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) és Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala szakmai napot és szabadtéri rendezvényt szervezett a miskolci Városház téren. A rendezvény célja az egészséges életmód propagálása volt. A rendezvényen mint a KEF tagja vettünk részt.
- Szakmai segítséget nyújtottunk a Tiszáninneri Református Egyházkerület Ifjúsági Missziójának a miskolci „Kontraszt” kiállítás megszervezésében, melynek témái között szerepel a kábítószer kérdésköre is.
- Az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosának megkeresésére értékelő jelentést készítettünk a B-A-Z. Megyei Rendőr-főkapitányság illetékességi területe vonatkozásában a gyermekprostitúcióval összefüggő bűncselekmények helyzetével kapcsolatban. A prostitúció veszélyeiről a Miskolci Gyermekvédelmi Központban több alkalommal is tartottunk az érintettek részére előadást.
- 2011. márciusában a Miskolci Rendőrkapitányság állományába tartozó iskolarendőrök képzésén tartottunk előadásokat.
- B-A-Z Megye Közgyűlése 2011. októberében elfogadta a B-A-Z Megyei Önkormányzat Középtávú Közrendvédelmi Programját, melyben bűnmegelőzési feladatok meghatározására is sor került. A program alapján a megye 10 rendőrkapitánysága kijelölt 1-1 veszélyeztetett települést, ahol a kapitányságok osztályunkkal közösen komplex bűnmegelőzési napokat szerveztek. A kapitányságok vezetése által kiválasztott településeken iskolai előadások és lakossági fórumok kerültek megrendezésre. Ezek jelentős részét az osztály munkatársai tartották, ahol a kapitányság a feladat végrehajtását felvállalta, ott a szakmai háttérrel biztosítottuk.

ELBIR- Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Rendszer

Osztályunkon ez év során is sikeresen folytattuk az Elektronikus Lakossági Információs Rendszer elnevezésű programunkat, melyben igyekeztünk aktuális hírekkel ellátni a projektben érintett célcsoportokat. Hírleveleinkben érintjük a bűnmegelőzés minden szegmensét (ifjúságvédelem, drogrevenzió, megelőző vagyonvédelem, a kiemelt kockázati csoportok).

Jelentős előrelépés, hogy a címlistánkat bővítettük az ország valamennyi polgármesteri hivatalának, megyei pedagógiai intézeteknek és rendőrkapitányságának e-mail címével. Az oktatási hírleveleink az ország valamennyi általános és középfokú tanintézményeibe az Oktatási Hivatalon keresztül eljutnak.

A korábbi évekhez hasonlóan, nagy hangsúlyt fektetünk a médiákkal való együttműködésre, melynek keretén belül számos ifjúságvédelmi és drogrevenziós munkánk publikálására került sor a megyei napi és hetilapokban. Több alkalommal hívtuk fel a figyelmet, az ifjúságot negatív irányba befolyásoló tényezőkre, a kábítószerekkel történő visszaélés veszélyeire, a megyében működő prevenciós iskolai programokra (D.A.D.A, Beccaria) a Juventus, az Európa, Rádió35 és a Miskolci Körzeti Rádióban.

2011-ben is kiemelt feladat volt, a családon belüli erőszak kezelésével és a kiskorúak védelmével kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtásáról szóló 32/2007 (OT. 26.) ORFK Vezetői intézkedésben foglaltak végrehajtása.

Az intézkedés értelmében a kapitányságok együttműködési megállapodásokat kötöttek az önkormányzatokkal, így még szorosabbá vált az egyébként is meglévő kapcsolat. Az osztályunk által készített programokban és kiadványokban nagy hangsúlyt fektetünk az erőszak témakörére, az áldozattá válás elkerülésének lehetőségeire. Ilyen programok a már említett „Bűn küszöbén” komplex nevelési-oktatási program, a D.A.D.A program (melynek mind az alsó, mind a felső osztályos tematikájában szerepel a családon belüli erőszak). A középiskolákban a rendészeti osztályfőnöki órákon esik szó a megelőzés lehetőségeiről.

Kiadványok, egyéb tájékoztatóanyagok

A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység fontos területe a figyelemfelhívó, tájékoztató kiadványok szerkesztése és terjesztése, amely a fiatalkori bűnözés, az áldozattá válás elkerülése, valamint a szenvedélybetegségek és a kábítószer-fogyasztás megelőzését szolgálja.

Ennek érdekében a közfeladatot ellátó személyek és a hivatalos személyek ellen elkövetett bűncselekmények megelőzésére speciális matrica készült.

Továbbra is fontosnak tartjuk a halmozottan hátrányos helyzetben élők felvilágosítását. Külön foglalkoztunk az általuk elkövetett közfeladatot ellátó személyek és a hivatalos személyek elleni bűncselekmények megelőzésével. A figyelemfelhívó matricák a tömegközlekedési eszközökön, pályaudvarokon az ott dolgozók védelme érdekében kerültek kihelyezésre.

A diákok, szülők, pedagógusok, leendő bűnmegelőzési szakemberek számára készített kiadványok megjelenítéséhez szükséges anyagi forrást legtöbb esetben a B-A-Z Megyei Bűnmegelőzési Alapítvány támogatásával, esetenként pályázati forrásból teremtjük meg.

Képzések, konferenciák, oktatások

A prevenciós munkához hatékony segítséget nyújt a különböző szakmai képzéseken, konferenciákon való részvétel, ahol lehetőség nyílik arra, hogy kollégáink naprakész információk birtokába kerüljenek.

Szükségesnek tartjuk a prevencióban érintett szervezetek munkatársainak képzésében való közreműködést. Az elmúlt évben az általános és középiskolában dolgozó ifjúságvédelmi felelősök felkészítésében vettünk részt.

2011-ben is több egyetemi, főiskolai hallgatót fogadtunk, akik éves gyakorlatukat töltötték osztályunkon, illetve nyújtottunk segítséget szakdolgozataik elkészítéséhez.

Felnőttképzés, egyetemi oktatás

A B.-A.-Z. Megyei Rendőr-főkapitányság és a Miskolci Egyetem között létrejött együttműködési megállapodás értelmében a 2010/2011. tanév I. félévében „A szenvedélybetegségek kriminalitása, a megelőzés és kezelés lehetőségei”, a II. félévben „A bűnmegelőzés elméleti és gyakorlati kérdései” címmel szerveztünk kredit pontos oktatást a hallgatók részére, az egyetemi képzés részeként. A vizsgával záródó kurzusok nagy érdeklődés mellett zajlottak.

A rendőrkapitányságok tájékoztató munkája:

A kapitányságokon élnek a hagyományos megelőzési módszerekkel, folyamatosan tartják az osztályfőnöki órákat, részt vesznek nevelési értekezleteken, jól működik a D.A.D.A. és Ellenszer program, a helyi médiákban tájékoztatják a lakosságot az aktuális bűnügyi problémákról, a közbiztonsági akciók, nyomozóportyák során fokozottan ellenőrzik a fiatalok által látogatott szórakozóhelyeket.

A 2011/2012. tanévben a megye általános iskoláiban folytattuk az „iskola rendőre” programot. Az oktató kollégák részére digitális ismeretterjesztő szakanyagot állítottunk össze, illetve részükre képzést szerveztünk.

A **Miskolci Rendőrkapitányság** bűnmegelőzési tevékenységének fontos részét képezi az „Ifjúságvédelmi Őrjárat”. Az akciósorozat célja az iskolakerülők, csavargó, csellengő gyerekek kiszűrése, továbbá az intézetből szökött fiatalok felkutatása és elszámoltatása. Két gyógypedagógiai oktató és nevelőintézetben, az Éltés Mátyás és a Tüskevár Általános Iskolában, valamint a Szimbiózis Alapítvány Habilitációs Központban a sérült és autista embereknek tartottak bűnmegelőzési előadást. A gyermekek értelmi szintjét figyelembe véve játékosan vázolták az áldozattá válás elkerülésének lehetőségét.

Az **Edelényi Rendőrkapitányságon** folytatták az elmúlt évben Edelényben és vonáskörzetében bevezetett ifjúsági őrjáratot. Az oktatási intézményekkel, valamint az illetékes gyermekjóléti szolgálatokkal közösen célul tűzték ki a tankötelezettségüket elmulasztó diákok elszámoltatását, iskolákba történő „visszaterelését”. Azáltal, hogy a veszélyeztetett célcsoportok az oktatási intézményekben kontrollált környezetben vannak, csökkenthető a bűnelkövetővé és az áldozattá válás lehetősége. Fontosnak tartják a szülők tájékoztatását, a jelzőrendszer aktivizálását.

Az **Ózdi Rendőrkapitányság** területén a putnoki Serényi Béla Gimnázium és Szakközépiskolában folyó rendvédelmi oktatás témái között szerepel a bűnmegelőzési ismeretek átadása. A nyár folyamán az iskola tanulói és az Ózdi Polgárőr Egyesület tagjainak bevonásával a strand lopások megelőzése és megszakítása érdekében újra megszervezésre került a „Diákok a biztonságért” akció, melynek köszönhetően lényegesen csökkent az ilyen bűncselekmények száma, melyeket a strand camping részében lévő külföldi turisták és strand fürdőzők sérelmére követtek el. Ennek eredményeként a nyári időszakban mindösszesen 2 alkalommal követtek el vagyron elleni bűncselekményt a városi strand területén.

2011. évben az önkormányzat által megrendezett Ózdi Napok rendezvénysorozaton belül, valamint az Ózdi Expón önálló bűnmegelőzési standdal szerepeltek, melynek során szórólapok, propaganda anyagok kerültek kiosztásra az érdeklődők részére.

A **Kazincbarcikai Rendőrkapitányságon** 2011. november hónapban a Kazincbarcikai Polgármesteri Hivatallal szoros együttműködve sikerült elérniük, hogy az illetékes jegyző a jelzésünk alapján egy év időtartamra felfüggesztette a Fortuna nevű szórakozóhely működési engedélyét, mely jelenleg is zárva tart. Kazincbarcika városban problémát jelentett ennek a szórakozóhelynek a működése, hiszen köztudott volt, hogy ott „legális drogot” lehet vásárolni. A bűncselekmény elkövetését sikerült felderíteni és bizonyítékokat szerezni arra, hogy a szórakozóhelyen több fiatakorúnak is adtak el kábító hatású szert.

Újdonságként említhető, hogy felvették a kapcsolatot az egyházakkal és a templomi szertartások végén kötetlen beszélgetés formájában hívják fel a figyelmet az áldozattá válás veszélyeire.

A **Sátoraljaújhelyi Rendőrkapitányság területén** közösségi bűnmegelőzési iroda működik, ahol folyamatos az ügyfélfogadás, a rendőri szakemberekkel közösen tartanak előadásokat. A városi kórházban ún. „Drog-pontot” nyitottak meg, ahol szakemberek fogadják az érdeklődőket és a klienseket.

A **Sárospataki Rendőrkapitányságon** több alkalommal tartottak előadást általános iskolákban oly módon, hogy a Polgári Védelem, a Tűzoltóság, valamint a Rendőrség beosztottjaival közösen úgynevezett rendvédelmi napot szerveztek.

Az iskolai előadásokon kívül megszervezésre került a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat Középtávú Közrendvédelmi Program egyes pontjaiban meghatározott feladatoknak megfelelően bűnmegelőzési előadás a fiatalok lakosság számára, melynek fő témája a szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzése, illetve a kábítószer-fogyasztás megelőzése az életkori sajátosságokra való tekintettel.

A Sárospatak területén működő óvodák is nagy érdeklődést mutatnak a rendőrség iránt. Igénylik, hogy már az óvodás korú gyermekek is ízelítőt kapjanak a rendőrség munkájáról. A kapitányságra érkező óvodás csoportoknak bemutatásra került a kapitányság épülete, a rendőrautó, a technikai munka (ujj-, és tenyérnyomat vétel, fényképezés), a technikai eszközök, melyet nagy érdeklődéssel fogadnak.

A **Szerencsi Rendőrkapitányság** munkatársai a Bocskai István Középiskola rendészeti tagozatán oktatta kiemelt figyelmet szentelnek a bűnmegelőzési témaköröknek.

Taktaharkány és Tiszalúc községek önkormányzatának segítségével a Kapitányságvezető aláírásával egy felhívás került kézbesítésre a két település lakói részére, mely a területre jellemző bűncselekmények áldozattá válásának megelőzésére, valamint a szolgálatos állományánál lévő szolgálati mobiltelefon számainak megismertetésére irányult.

A **Mezőkövesdi Rendőrkapitányság** 2011. januárjától a Mezőkövesdi Kistérségi Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat közreműködésével ifjúságvédelmi őrjáratot szervezett heti illetve 2 heti rendszerességgel a reggeli illetőleg délelőtti órákban. Az őrjárat során a helyi általános és középiskolák közelében található parkokat, italozó helyeket ellenőrizték, és a feltalált diákokat igazoltatták, felhívták figyelmüket az igazolatlan iskolai hiányzás következményeire.

Az igazoltatás tényéről, annak okáról az igazoltatás során tapasztalt esetleges deviánsnak tekinthető magatartásformáról (dohányzás, bandázás) írásban értesítették a gyermek törvényes képviselőjét továbbá az oktatási intézményt.

A kiskorúak áldozattá válásának megelőzése érdekében 2011. júliusában a Kistérségi Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat közreműködésével „Közlekedésbiztonsági Nap” elnevezéssel a rendőrség munkáját is bemutató programot tartottak az általános iskolás gyerekeknek.

A programon belül szóróanyagok terjesztésével valamint tesztlapok kitöltésével és a felmerülő kérdések megbeszélésével segítették elő az iskolások bűnmegelőzési ismereteinek bővülését.

2011. júliusában részt vettek a Matyó Expón, ahol fegyver bemutatót, bűnügyi technikai tárlatot, kutyás bemutatót tartottak, valamint bűnmegelőzési kiadványokat kínáltak a résztvevőknek.

Az **Encsi Rendőrkapitányság** munkatársai az elmúlt évben megtartott, hetenként visszatérő „diszko akciók” során folyamatosan ellenőrizték az éjszakai szórakozóhelyeket, diszkókat, melyek során kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény elkövetése miatt 2011. évben a kapitányság illetékességi területén 8 esetben 15 esemény kapcsán indítottak büntetőeljárást kábítószerrel való visszaélés büntette miatt, melyben 6 esetben volt fiatalkorú az elkövető.

A bűnmegelőzési előadó a tanév végeztével a Zrínyi Ilona Általános Iskola végzős hallgatóinak az állampolgársági ismeretek tanóra keretén belül, egy kb. 2 órás előadást tartott, melynek során, megismertette a diákokat a rendőrség munkájával, szervezeti felépítésével. A fiatalok nagy érdeklődéssel hallgatták végig az előadást.

A **Tiszaújvárosi Rendőrkapitányság** a Tiszaújvárosi Humánszolgáltató Központtal közös hétfői ellenőrzéseket végzett a fiatalok által leginkább látogatott helyeken.

Tiszaújvárosban a Család és Egészség Napján bűnügyi technikai bemutatót tartottak, melyen bűnmegelőzési szórólapok kiosztására került sor, továbbá a városban megtartott Biztonság Napján a kapitányság közrendvédelmi- bűnügyi- és közlekedési technikai bemutatóval vett részt.

A Mezőcsáti Egressy Béni Általános Iskolában közrendvédelmi, - közlekedési,- bűnügyi technikai bemutatót és közlekedési vetélkedőt tartottak a hátrányos helyzetű gyermekek részére, továbbá a Hejőkeresztúri Általános Iskolában külön kérésre bűnügyi technikai bemutató megtartására került sor.

Minden szakterületen folytatni szükséges a rendelkezésre álló bűnmegelőzési módszerek alkalmazását és törekedni kell a mindenkori bűnügyi helyzetnek megfelelő új metodikák bevezetésére.



BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
BŰNÜGYI IGAZGATÓSÁG
BŰNMEGELŐZÉSI OSZTÁLY

☒ 3501 Miskolc, Zsolcai kapu 32. Pf.:161
 ☎ (46) 514-500/23-27, fax: 27-37

